

Curaçaose lagen, door Avantia Damberg

Werk in opdracht bij Onze koloniale erfenis, Tropenmuseum

Speciaal voor *Onze koloniale erfenis* maken verschillende kunstenaars nieuw werk. Zo maakt Avantia Damberg een grote installatie 'Curaçaose lagen'. Te zien bij het thema 'Fight the power' in de tentoonstelling. In het werk geeft Damberg de inheemse bevolking die op Curaçao woonde en de dienst uitmaakte vóór de komst van de Spanjaarden ook aandacht. Van de herinnering aan die bevolking is nagenoeg weinig over in het dagelijks leven nu.

Cultuur Curaçao centraal met installatie in drie delen

Beeldend kunstenaar Avantia Damberg (1977) woont en werkt op Curaçao. In haar werk stelt zij de Curaçaose cultuur centraal en maakt ze die ook herkenbaar. Geschiedenis is daarbij een belangrijk onderdeel. En Damberg geeft die een nieuwe *look* met materialen uit de natuur en uit het dagelijks leven. Bij publiek is ze bekend van onder meer de gekleurde traptreden van Otrobanda stairs in Willemstad, de hoofdstad van Curaçao.

Voor *Onze koloniale erfenis* maakt zij een metersgrote installatie uit drie delen: Keramiek, textiel en hout. Hiermee vraagt zij aandacht voor de inheemse bevolking van Curaçao, voor de transitie van tot slaaf gemaakten naar vrije mensen en voor de veerkracht die Curaçaoënaars alleen maar doet groeien. Het werk staat in de zaal *Fight the power*. Een zaal die ingaat op het feit dat mensen al vanaf het begin in opstand kwamen tegen de koloniserende machten. Met gewapend verzet, demonstraties, kunst, boeken, taal.

Hedendaags verzet

Damberg's werk is ook te zien als een teken van verzet. Verzet tegen het wegvagen van de herinnering aan de inheemse bevolking van Curaçao. De taal en cultuur geeft zij een centrale plek in de installatie. Over haar motivatie haalt zij een citaat aan uit het Caribische Connecties magazine, met elkaar verbonden toen en nu. *"Het Caribisch gebied was de eerste plaats waar de dynamiek tussen Indiaans-Afrikaans-Europese culturen werden uitgespeeld. In het bijzonder in de Grote Antillen: de Spanjaarden experimenteerden en ontwikkelden veroveringsstrategieën. Die bleken van belang voor de geleidelijke uitbreiding van hun controle over de rest van het Amerikaanse continent. Hoewel inheems Caribische bevolkingen in het midden van de golven van contact stonden, werden ze grotendeels onzichtbaar in koloniale verhalen."*

Over de installatie Curaçaose lagen

Curaçaose lagen van Damberg is opgebouwd uit drie delen.

Het werk begint bij het begin

Deel 1 keramiek als schakel tussen toen en nu

Om die reden is een steeds terugkerend onderwerp in het werk van de kunstenaar het grafisch ontwerp in keramiek van de inheemse bevolking van Curaçao: de Caiquetíos. En de stempel die zij drukten op de beschaving van Curaçao op het moment dat de Spanjaarden komen. "Keramiek is een duurzaam materiaal dat nog vele jaren de toekomst in kan gaan. Maar dat ook duizenden jaren terug in het verleden gaat." Het eerste onderdeel van het kunstwerk is daarom het grafisch ontwerp van de Caiquetíos op hun keramieke vazen en

schalen, op scherven gemaakt. De versieringen zijn met ijzer oxide geschilderd. Materiaal dat ook zij gebruikten, vooral het volk van vóór de Caiquetios die rotstekeningen aanbrachten.

Deel 2 bestaat uit textiel verwijzend naar vrijheid en bezit

Dit deel bevat de manumissiebrieven, gedrukt op textiel. Van de ene kant was zo'n brief het document waarmee je bewees een vrij man of vrouw te zijn. Van de andere kant was zo'n brief ook het tastbare bewijs dat je ooit bezit was, en dat blijkt dat je toch een mens mag zijn vanaf 1 juli 1863. Toen slavernij in 'de west' werd afgeschaft. De gekozen manumissiebrieven zijn afkomstig van het Nationaal Archief op Curaçao. In de brieven staan familienamen van de voormalige slaveneigenaren en tot slaaf gemaakte personen die vandaag de dag veel voorkomen op Curaçao.

Deel 3 hout als teken van buigzaamheid en kracht

Dit deel bestaat uit de eerste en laatste stanza van het volkslied van Curaçao. Die worden meestal gezongen, de verkorte versie. Damberg: "Als er iets is waar we allemaal als volk eenstemmig zijn is het wel in de muziek en dan helemaal in dit lied, een lied van het volk. Zelf wordt ik er altijd emotioneel ervan, al wordt het iedere dag om 12 uur 's middags op de radio gedraaid, ik weet zelf niet goed waarom". De teksten zijn nog altijd zeer opbeurend en Damberg heeft eerder het volkslied in haar werk gebracht. Dit deel is van hout. "Want hout is een materiaal dat buigzaam is en na vele behandelingen juist alleen maar mooier en krachtiger kan worden. Dit past bij de ontwikkeling van de bevolking van Curaçao."

Over het thema *Fight the power*

Onze koloniale erfenis is opgebouwd uit tien thema's. Zoals handel & ontmoeting, taal, de wereld als supermarkt, thuis en *Fight the power*.

In *Fight the power* staat verzet centraal. Vanaf het allereerste moment kwamen mensen in de koloniën in verzet tegen de kolonisator. Ze deden dat met demonstraties, door plantages te ontvluchten en door ten strijde te trekken tegen het koloniale leger. Vaak waren het de ideeën van gekoloniseerde mensen die het verzet kracht gaven. Schrijvers, politici en kunstenaars speelden een belangrijke rol in het verwoorden en verbeelden van een alternatieve, rechtvaardiger wereld. Met een boek, toespraak of schilderij inspireerden intellectuelen en vrijheidsstrijders. Mensen als schrijver Anton de Kom en politicus Sutan Syahrir, hele generaties – tot op de dag van vandaag. In *Fight the power* maak je kennis met de ideeën. Aan de hand van verzetshelden van toen, en opvolgers die door hen zijn geïnspireerd. En aan de hand van hedendaagse beeldende kunst.